

2011 рік добігає кінця. Він був «багатим» на події, які визначали долю держав на десятиліття вперед. «Відомості» пропонують разом згадати, яким був цей рік для України і світу.

За рік у ДТП загинули майже 4 тисячі людей

Даїшники склали рейтинг найнебезпечніших доріг країни за підсумками року, який минає, пише «Сьогодні». В «чорних» лідерах опинилися ті ж самі ділянки трас, що й у 2010 році, першій по числу ДТП і загиблим забрала траса Київ — Харків — Довжанський (1288 ДТП і 334 смерті), за нею в рейтингу слідують Київ — Чоп і Сімферополь — Алушта — Ялта. Усього ж в Україні за 9 місяців у ДТП загинули 3972 людини, це на 103 менше, ніж торік. Основними причинами аварій водії даїшники називають погані дороги, перевищення швидкості й «пятику» за кермом.

стільки тисяч людей на рік складає рівень смертності в Україні. Про це під час парламентських слухань «Здоров'я-2020» повідомляла голова Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я Тетяна Бахтєва.

Початок «арабської весни»

Серія протестів і демонстрацій, які стрімко охопили на початку року майже всю Північну Африку та Близький Схід, стала відома як «арабська весна». Відкрив шлях Туніс, де заворушення почалися ще в грудні 2010-го після самоспалення молодого вуличного торговця Мохаммеда Буаззі. У новий рік країна вступила вже у передчутті революції. На початку січня масштабні виступи переросли у сутички з силами правопорядку. Під тиском мас президент Зін аль-Абідін бен Алі, який керував країною більше 23 років, 14 січня був змушений подати у відставку й утекти за кордон. Надихнувшись прикладом Тунісу, почали виходити на вулиці революційно налаштовані громадяни інших арабських країн: Єгипту, Бахрейну, Лівії, Сирії, Ємену, Алжиру, Марокко, Йорданії, Саудівської Аравії. Другою «жертвою» народних повстань став єгипетський президент Хосні Мубарак: після тривалого протистояння, під час якого загинули, за різними даними, від 300 до 800 людей, Мубарака було усунуто, влада перейшла до військових.

Набув чинності новий Податковий кодекс

1 січня набули сили окремі норми нового Податкового кодексу. За новими правилами юрособам заборонялося відносити до витрат витрати на придбання товарів (робіт, послуг) та інших матеріальних і нематеріальних активів у фізичних осіб, які працюють на єдиному податку. Оптимальним виходом із ситуації для підприємців, що працюють із юрособами, став перехід на загальну систему оподаткування.

Гречана криза

У січні 2011 року стрімко зросла ціна на гречку і виник її дефіцит. Як наслідок, вже у лютому на прилавках магазинів крупа продавалася по 22 гривні за кіло. Щоб збити ажіотаж, уряд замовив у Китаю 20 тисяч тонн крупи, яка виявилася неякісною та нікому не потрібною.

Обрання нового глави Української греко-католицької церкви

24 березня виборчий Синод Української греко-католицької церкви обрав нового предстоятеля УГКЦ замість Любомира Гузара, який пішов із посади за станом здоров'я. Главою Української греко-католицької церкви обрали єпископа Святослава (Шевчука), який був апостольським адміністратором єпархії Покрови Пресвятої Богородиці у Буенос-Айресі. Єпископ Святослав (Шевчук) у 2002-2005 рр. був головою секретаріату й особистим секретарем Блаженнішого Любомира (Гузара), керівником Патріаршої курії у Львові.

Королівське весілля

29 квітня у Лондоні побралися принц Вільям і Кейт Міддлтон. День їхнього весілля в Англії оголосили вихідним. На шлюбну церемонію запросили майже дві тисячі іменитих гостей, лідерів півсотні держав. 28-річні наречені, що познайомилися в університеті міста Сент-Андрюс, де разом училися, заручилися під час відпочинку в Кенії ще у жовтні 2010 року. На монарше весілля витратили понад 90 мільйонів доларів. Спеціально до цього дня було виготовлено купу сувенірів.

25 років аварії на ЧАЕС

На 25-ті роковини Чорнобильської катастрофи — 26 квітня — відбулася низка міжнародних заходів, присвячених цій події. У результаті Україні вдалося зібрати понад півмільярда євро за необхідних 740 мільйонів на будівництво нового безпечного «Укриття» над зруйнованим енергоблоком.

Убивство бен Ладена

Смерть «терориста №1» Усами бен Ладена стала найгучнішим убивством 2011 року. Американські спецслужби, які вистежували лідера «Аль-Каїди» більше 10 років, знайшли його в елітному селіщі під Ісламабадом. Убили бен Ладена в ніч на 2 травня під час штурму його будинку бійцями спецпідрозділу «Морські котички». Сенсаційну новину про загибель терориста оголосив у екстремому ефірі президент США Барак Обама. Тіло громадськості так і не показали. Після ідентифікації труп Усами бен Ладена скинули в Аравійське море. Як потім пояснили у Вашингтоні, щоб уникнути перетворення його могили на місце паломництва.

9 Травня — з синцями на обличчях

Цьогорічне відзначення Дня Перемоги у Львові вийшло не надто святковим. Тут були і бійки, і стрілянина. Конфлікт спровокувала Верховна Рада, яка напередодні ухвалила закон про використання червоного прапора Перемоги у святкові дні поруч із державним стягом. У Львові націоналістичні організації намагалися не допустити використання червоних прапорів і георгіївських стрічок 9 Травня. Президент Віктор Янукович легалізував червоний прапор через кілька тижнів після львівських подій, однак Конституційний Суд визнав цей закон антиконституційним.

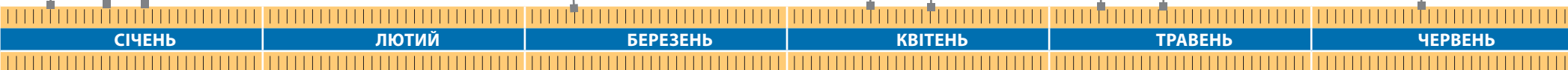
Секс-скандал

62-річного главу Міжнародного валютного фонду Домініка Стросс-Кана поліція Нью-Йорка звинуватила у спробі зґвалтування. За словами правоохоронців, той примушував до інтимного зв'язку покоївку готелю «Sofitel». Стросс-Кан подав у відставку з поста глави МВФ і повернувся у Францію.

Криза у Європі

«Чи виживе Європа?» — це питання турбувало Європу весь 2011-й рік. Першою ластівкою стала боргова криза в Греції ще наприкінці 2009 року, коли уряд цієї країни визнав, що бюджетний дефіцит досяг 12,7% ВВП (хоча за нормами Євросоюзу не може перевищувати 3%). У 2011-му, попри рішення влади знизити бюджетні витрати, збільшити податки та підвищити пенсійний вік, загальна заборгованість країни зросла до 360 мільярдів євро. А непопулярні заходи, до яких вдалися Афіни, викликали грандіозний соціальний протест. Слідом за Грецією на скорочення соціальних видатків змушені були піти уряди інших країн — Іспанії, Португалії, Італії.

Громадянська війна у Лівії

Протистояння між повстанцями та силами, що були вірними полковнику Муаммару Каддафі, точилося дев'ять місяців. 20 жовтня під час штурму його рідного міста Сирт він був захоплений у полон і убитий. Тіло полковника виставили на загальний огляд у холодильнику в одному з супермаркетів. Каддафі таємно поховали в пустелі.

Фінансова криза у Білорусі

З кінця лютого Білорусь накрив дефіцит доларів і євро. Люди цілодобово чергували біля обмінних пунктів. Водночас народ намагався вільні кошти вкласти у товар. Лише за три місяці білоруси купили стільки ж автомобілів, скільки за весь 2010 рік. Загалом же Нацбанк Білорусі в січні-жовтні девальював рубль до кошика валют на 188,39%.

Продаж «Укртелекому»

11 березня Фонд держмайна України і ТОВ ESU підписали договір купівлі-продажу 92,79% акцій «Укртелекому» за 10 млрд. 575,1 млн. грн.

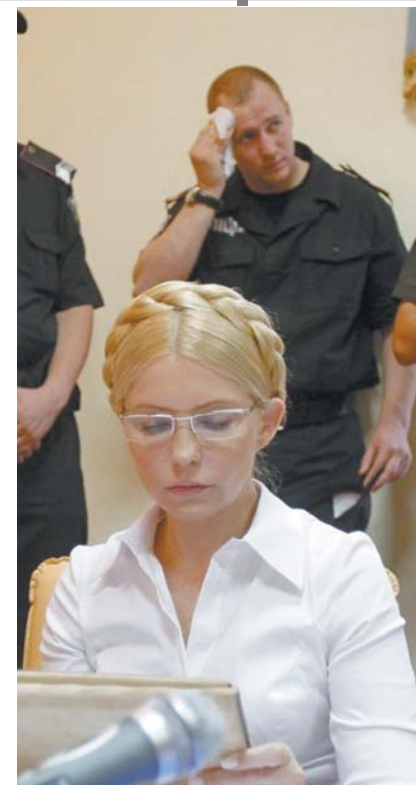
Луценко оголосив про голодування

У перші місяці після свого ув'язнення Юрій Луценко всіляко намагався домогтися зміни запобіжного заходу. Зрозумівши марність своїх зусиль, 22 квітня він оголосив голодування. Проте наслідком 32-денного голодування став зовсім не вихід на свободу, а втрата 25 кг ваги тіла, погіршення здоров'я. Сам Луценко запевняє, що йому вже відомий майбутній вирок, який, за його словами, уже давно написаний на Банковій. Екс-міністр упевнений, що на нього чекають обвинувальний вирок і вісім років ув'язнення. Одним із епізодів, інкримінованих Луценку, є незаконне призначення пенсії його водію Леоніду Приступлюку. Хвороба останнього стала причиною затягування розгляду справи екс-міністра. Крім того, на сьогоднішній день допитав лише кілька десятків свідків із кількох сотень у цій справі.

Суд над Тимошенко

У червні почався судовий розгляд по «газовій» справі екс-прем'єра Юлії Тимошенко. У результаті у серпні її заарештували та помістили до Лук'янівського ЦІЗО. У жовтні Печерський суд в особі судді Родіона Кіреєва оголосив вирок, де за «перевищення влади та службових повноважень» Тимошенко присудили сім років ув'язнення. Її інкримінують злочини під час підписання невизначених, на думку чинної влади, газових угод із Росією. У грудні Апеляційний суд Києва залишив вирок без змін.

Станом на кінець 2011 року проти Юлії Тимошенко, як твердять її адвокати, порушено близько десяти кримінальних справ, які стосуються її діяльності на посаді керівника Кабінету Міністрів, а також попередньої бізнес-діяльності. Усі спроби європейських структур, а також керівництва Росії вплинути на українську владу і домогтися звільнення Тимошенко досі не мали результату. Нові справи проти екс-прем'єра були порушені вже після вироку в «газовій» справі, а також після заяв лідерів ЄС, Великобританії та США про неприпустимість політичного переслідування одного з лідерів опозиції. Багато оглядачів вважають, що дійсною причиною переслідування Юлії Тимошенко є недопущення її до участі у майбутніх парламентських і президентських виборах. Після того, як у грудні Юлію Тимошенко, яка перебувала у медчастині ЦІЗО, повторно арештували у зв'язку з розслідуванням Службою безпеки України кримінальної справи щодо її діяльності на посаді керівника компанії «Єдині енергетичні системи України», експерти кажуть про те, що вихід екс-прем'єра на свободу ані у разі позитивних рішень апеляційних інстанцій у газовій справі, ані за умови підтримки парламентом статей про декриміналізацію Кримінального кодексу буде неможливим.

Землетрус, що зрушив вісь Землі

11 березня стався найпотужніший землетрус в історії Японії. Його сила становила 9 балів. Підземні поштовхи викликали гігантське цунамі, яке накрило територію загальною площею понад 500 тисяч квадратних кілометрів. Хвилі досягали заввишки 40 метрів. Руйнівний удар стихії забрав життя більше 15 тисяч людей, ще майже чотири тисячі досі офіційно вважаються зниклими безвісти. Пізніше вчені встановили, що землетрус не тільки зрушив острів Хонсю на 2,5 метра на схід, а й призвів до зміщення осі обертання Землі майже на 10 сантиметрів. Одним із найгірших наслідків Великого землетрусу стала серія аварій на атомній станції «Фукусіма-1». Вихід з ладу системи охолодження реакторів призвів до кількох пожеж, вибухів і витоку радіації. Спочатку влада приховувала правду про стан «Фукусіми», засекретивши дані про радіоактивне зараження в районі. Пізніше чиновники пояснили, що хотіли таким чином уникнути паніки. Влада була змушена евакуювати людей із 20-кілометрової зони навколо АЕС. З часом у близьких до станції районах почали виявляти сліди радіоактивних елементів у воді та продуктах харчування. Події на «Фукусімі» експерти визнали найстрашнішою ядерною аварією з часів Чорнобильської катастрофи в 1986 році.

Кривава бійня у Норвегії

«Кривавою п'ятницею» охрестили події в Норвегії 22 липня. 32-річний норвежець Андерс Брейвік влаштував бійню у молодіжному таборі правлячої Робочої партії на острові Утойя. Брейвік приїхав на острів, одягнувшись у поліцейську форму, і почав спокійно й методично розстрілювати тійджерів. Багато вдалося вжити лише завдяки тому, що вони опинилися під трусами товаришів і прикинулися мертвими. Лише за дві години на місце події прибули поліцейські. Брейвік сам здався правоохоронцям. Його жертвами загалом стало 77 людей. Більшість із них були підлітками віком до 20 років. На суді психіатрична комісія визнала Брейвіка неосудним, діагностувавши у нього «захворювання параноїдально-шизофренічного характеру».